

Finansutskottets betänkande 2021/22:FiU39

Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till extra ändringsbudget. Det innebär att energiskatten på bensin och diesel tillfälligt sänks med 1 krona och 5 öre fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 30 september 2022. Sänkningen av energiskatten medför ändringar i lagen om skatt på energi som föreslås träda i kraft den 1 maj 2022. Vidare bemyndigas regeringen att få skänka överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19 som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som inte kan avräknas bistånd.

Förslagen i propositionen innebär att statens inkomster beräknas minska med 3,9 miljarder kronor 2022.

Utskottet föreslår också att riksdagen riktar två tillkännagivanden till regeringen om åtgärder för att stärka svensk matberedskap och om ytterligare stöd till civilsamhället.

I betänkandet finns tre reservationer (S, MP) och fem särskilda yttranden (SD, V, KD, MP).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:221 Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser.

Utskottet lägger på eget initiativ fram två förslag till tillkännagivanden om dels åtgärder för att stärka svensk matberedskap, dels medel till civilsamhället för stöd till nyanlända ukrainare.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	8
Extra ändringsbudget för 2022	8
Åtgärder för att stärka svensk matberedskap	11
Ökat stöd till civilsamhället.....	15
Reservationer	17
1. Extra ändringsbudget för 2022, punkt 1 (MP)	17
2. Åtgärder för att stärka svensk matberedskap, punkt 2 (S)	18
3. Ökat stöd till civilsamhället, punkt 3 (S)	19
Särskilda yttranden	20
1. Extra ändringsbudget för 2022, punkt 1 (SD).....	20
2. Extra ändringsbudget för 2022, punkt 1 (V).....	21
3. Åtgärder för att stärka svensk matberedskap, punkt 2 (V).....	22
4. Åtgärder för att stärka svensk matberedskap, punkt 2 (MP).....	22
5. Särskilt yttrande (KD)	23
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	25
Propositionen	25
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens förslag till ändrad inkomstberäkning för 2022	26
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens lagförslag	27
<i>Tabell</i>	
Tabell Ändrad beräkning av inkomster för 2022	26

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Extra ändringsbudget för 2022

Ändringar i statens budget för 2022

Riksdagen

a) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg,

b) bemyndigar regeringen att under 2022 besluta att till andra stater, den globala vaccinupphandlingsmekanismen Covax eller andra internationella organisationer skänka överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19 som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som inte kan avräknas som bistånd,

c) godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2022.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:221 punkterna 3–5.

Lagstiftning som ligger till grund för ändringar i statens budget

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2022:247) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,

2. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:221 punkterna 1 och 2.

Reservation 1 (MP)

2. Åtgärder för att stärka svensk matberedskap

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om åtgärder för att stärka svensk matberedskap och tillkännager detta för regeringen.

Reservation 2 (S)

3. Ökat stöd till civilsamhället

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om ytterligare stöd till civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.

Reservation 3 (S)

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 26 april 2022

På finansutskottets vägnar

Elisabeth Svantesson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Elisabeth Svantesson (M), Gunilla Carlsson (S), Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Martin Ådahl (C), Jan Ericson (M), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Mats Persson (L), Charlotte Quensel (SD), Janine Alm Ericson (MP), Eva Lindh (S), Robert Halef (KD), Kjell Jansson (M), Ilona Szatmari Waldau (V), Dag Larsson (S) och Mubarik Mohamed Abdirahman (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas proposition 2021/22:221 Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser. I propositionen lämnar regeringen förslag om att tillfälligt sänka energiskatten på bensin och diesel med 1 krona och 5 öre. Vidare begärs ett bemyndigande om att få skänka överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19 som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet.

Lagförslagen i propositionen bedöms vara författningstekniskt och även i övrigt sådant att det skulle sakna betydelse att begära yttrande från Lagrådet. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Inga följdmotioner har väckts med anledning av propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. I bilaga 2 finns regeringens förslag till ändrad inkomstberäkning för 2022. Regeringens lagförslag återges i bilaga 3.

Utskottet har till följd av den korta beredningstiden inte gett andra utskott tillfälle att yttra sig.

Under beredningen av ärendet, den 19 april 2022, fick utskottet information från Nina Andersson, statssekreterare i Kulturdepartementet, om medel till civilsamhället för stöd till nyanlända ukrainare.

Skäl för ändringar i statens budget och förkortad motionstid

Enligt riksdagsordningen (RO) får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Regeringen anför i propositionen att drivmedelspriserna har ökat kraftigt, främst på grund av att oljepriset har stigit, särskilt till följd av Rysslands invasion av Ukraina. De höga priserna får konsekvenser för hushåll och företag som är beroende av transporter. För att stärka Sverige i denna situation presenterade regeringen den 14 mars 2022 ett åtgärds paket, med insatser både på kort och lång sikt. En del i paketet är ett förslag om tillfälligt sänkt drivmedelsskatt. Den åtgärden syftar till att skyndsamt ge stöd till hushåll och företag för att minska konsekvenserna av de höga drivmedelspriserna.

Vidare anför regeringen i propositionen att Sverige har ett överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19. Vaccindoserna har en begränsad

hållbarhet. För att undvika att vaccindoser inom kort måste kasseras begärs ett bemyndigande om att få skänka de doser som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som inte kan avräknas som bistånd. Regeringen anser mot denna bakgrund att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2022. Regeringen anser vidare mot bakgrund av vad som anförts att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid och föreslår att motionstiden förkortas till sju dagar.

Enligt 9 kap. 13 § riksdagsordningen får riksdagen, om en proposition måste behandlas skyndsamt, på förslag av regeringen besluta om kortare motionstid om det finns synnerliga skäl. Propositionen överlämnades till riksdagen den 13 april 2022. Vid bordläggningen av propositionen samma dag beslutade riksdagen, i enlighet med regeringens förslag, om att förkorta motionstiden till sju dagar. Motionstiden löpte således ut den 20 april 2022. Kammaren hänvisade propositionen till finansutskottet den 19 april 2022.

Tidigare ändringsbudgetar under 2022

Riksdagen har vid följande tillfällen 2022 beslutat om ändringar i statens budget för 2022:

- Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142)
- Extra ändringsbudget för 2022 – Fler åtgärder på skatteområdet med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:89, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142)
- Extra ändringsbudget för 2022 – Slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:169–173)
- Ändringar i statens budget för 2022 – Ekonomiskt stöd och utrustning till Ukraina (utskottsinitiativ, bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:174–175)
- Extra ändringsbudget för 2022 – Garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken för lån till Ukraina (prop. 2021/22:152, bet. 2021/22:FiU45, rskr. 2021/22:190)
- Ändringar i statens budget för 2022 – Stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel (utskottsinitiativ, bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204).
- Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:226–228).

Två utskottsinitiativ om åtgärder för att stärka svensk matberedskap och om ytterligare medel till civilsamhället

Enligt 9 kap. 16 § första stycket RO får ett utskott väcka förslag hos riksdagen i ett ämne som hör till dess beredningsområde (utskottsinitiativ). Finansutskottet får enligt andra stycket samma paragraf i ekonomiskt-politiskt syfte väcka förslag även i ett ämne som hör till ett annat utskotts beredningsområde. Med stöd av denna initiativrätt lägger utskottet fram två förslag till tillkännagivanden om åtgärder för att stärka svensk matberedskap och om ytterligare medel till civilsamhället.

Utskottets överväganden

Extra ändringsbudget för 2022

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom regeringens förslag till extra ändringsbudget. Därmed antar riksdagen regeringens lagförslag om att tillfälligt sänka energiskatten på bensin och diesel med 1 krona och 5 öre fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 30 september 2022, godkänner ändrad beräkning av statens inkomster, godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg samt bemyndigar regeringen att under 2022 få skänka överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19.

Statens inkomster beräknas minska med 3,9 miljarder kronor under 2022.

Jämför reservation 1 (MP) och särskilt yttrande 1 (SD) och 2 (V).

Propositionen

Ändringar i statens budget för 2022

I propositionen lämnar regeringen förslag om ändringar i statens budget för 2022. Ändringarna är en följd av de lagförslag och övriga förslag som lämnas i propositionen.

Ny beräkning av statens inkomster

Regeringen föreslår en ny beräkning av statens inkomster för 2022. Detta är en följd av förslaget om tillfälligt sänkt skatt på drivmedel som påverkar statens inkomster. Enligt beräkningarna väntas statens inkomster minska med 3,9 miljarder kronor 2022 jämfört med den beräkning som godkändes i samband med riksdagens beslut om statens budget för 2022 (se bilaga 2).

Ändringar av statens utgifter

Regeringen föreslår att anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg även ska få användas för utgifter för att skänka vaccindoser mot sjukdomen covid-19. Regeringen föreslår också att den bemyndigas att under 2022 besluta att till andra stater, den globala vaccinupphandlingsmekanismen Covax eller andra internationella organisationer skänka överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19 som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som inte kan avräknas som bistånd.

Regeringen anför i propositionen att Sverige har tecknat avtal om mer vaccin än vad som behövs för hela den vuxna befolkningen, bl.a. för att ta höjd

för eventuella behov av dels vaccin som är uppdaterade för virusvarianter, dels påfyllnadsdoser.

Förbrukning och nedskrivning av inköpta vacciner mot covid-19 belastar anslaget. Även sådan vidareförsäljning av vaccin som sker till ett pris som inte uppfyller kravet på affärsmässighet belastar anslaget. När vaccindoser mot covid-19 skänks bort inom biståndet styr OECD:s biståndskommittés (Dac) rapporteringsdirektiv vilket belopp per vaccindos som kan rapporteras som bistånd. För 2022 väntas beloppet fastställas tidigast i juni, men eventuellt inte förrän i december. Regeringen bedömer det som mycket angeläget att det svenska arbetet med att bidra till global tillgång till vaccin både genom vidareförsäljning och genom att skänka vaccindoser kan fortsätta samt att undvika att vaccindoser behöver kasseras.

Enligt 8 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta att överlåta denna typ av lös egendom, om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet. I 8 kap. 7 § samma lag ställs krav på att försäljning ska genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar mot det. Särskilda skäl kan finnas vid t.ex. försäljning av materiel till utvecklingsländer. Avsteg från principen om affärsmässighet bör dock inte göras utan riksdagens godkännande vid försäljning av egendom som har ett betydande värde (prop. 1995/96:220 s. 109).

Till den del kostnaderna för vaccindoserna som skänks under året uppfyller kriterierna för internationellt bistånd, enligt den definition som fastställs av Dac för 2022, kommer värdet att ingå i biståndsramen och belasta anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Medel för ändamålet finns avsatta inom det anslaget. Ett särskilt bemyndigande krävs dock för att regeringen ska ha möjlighet att skänka vaccindoser mot covid-19 som inte i sin helhet kan avräknas som bistånd.

Tillfälligt sänkt skatt på drivmedel

Regeringen föreslår att energiskatten på bensin och diesel tillfälligt sänks med 1 krona och 5 öre per liter fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 30 september 2022, utom för alkylatbensin där energiskatten tillfälligt föreslås sänkas med 70 öre per liter för samma period. Förslaget motiveras av de höga drivmedelspriserna, som det höga oljepriset har orsakat, bl.a. till följd av Rysslands invasion av Ukraina.

Regeringen föreslår att skattenivåerna sänks till de miniminivåer som anges i energiskattedirektivet. Sammanlagt bedömer regeringen att den föreslagna energiskattesänkningen medför att priset på bensin och diesel sjunker med 1 krona och 31 öre vid pump, inklusive mervärdesskatt.

Det gällande skattebeloppet på drivmedel framgår av förordningen (2021:1077) om fastställande av omräknade belopp för energiskatt och koldioxidskatt för 2022. I propositionen Sänkt skatt på bensin och diesel (prop. 2021/22:84) föreslås att energiskatten på bensin och diesel ska sänkas så att priset vid pump sänks med 50 öre. Enligt riksdagens beslut träder ändringarna

i kraft den 1 maj 2022 (prop. 2021/22:84, bet. 2021/22:SkU19, rskr. 2021/22:201). Lagförslagen i denna proposition om ytterligare sänkt skatt utgår från den kommande skattenivån.

En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. Flera remissinstanser tillstyrker förslaget men anser att det borde omfatta ytterligare åtgärder, t.ex. att skattesänkningen inte ska vara tillfällig utan permanent. 2030-sekretariatet, Energigas Sverige, Naturvårdsverket, Svensk Kollektivtrafik och Statens energimyndighet avstyrker förslaget. Bland annat framhåller de att förslaget försämrar människors förutsättningar att göra hållbara resval, att det ökar utsläppen, att det inte är en träffsäker åtgärd för de som bäst behöver kompensation, att det försämrar konkurrenssituationen för biodrivmedel, att det minskar incitamenten för olika åtgärder som fasar ut användningen av fossila bränslen samt att det försvagar styrningen mot transportsektorns mer långsiktiga lösningar, såsom elektrifiering, ett mer transporteffektivt samhälle och övergången till förnybara bränslen.

Regelrådet, Konjunkturinstitutet och Ekonomistyrningsverket anser att konsekvensanalysen är bristfällig och att det saknas motiv bl.a. till att en temporär skattesänkning är det bästa sättet att motverka negativa effekter som följer av ökade drivmedelspriser. De anser även att det saknas motiv till att dagens situation motiverar ett stöd och till att fem månader anses vara en välavvägd tidsbegränsning.

Regeringen konstaterar att prisvolatiliteten har varit stor under det senaste året och att prisökningarna på bl.a. bensin och diesel har varit kraftiga. Den föreslagna tillfälliga skattesänkningen möter enligt regeringen i viss utsträckning detta på kort sikt. Utvecklingen framöver bedöms dock som osäker. Regeringen framhåller att bränslebeskattningen på längre sikt utgör en viktig prissignal i omställningen av transportsektor från fossila bränslen och att den är viktig för välfärdens finansiering. Om Rysslands invasion av Ukraina blir långvarig kan marknaden behöva ta höjd för ett nytt prisläge vad gäller energi och drivmedel. Sammantaget bedömer regeringen att den lägre skatten på bensin och diesel bör begränsas till en kortare period och att en sänkning fr.o.m. den 1 maj t.o.m. den 30 september 2022 bör vara en väl avvägd tidsperiod. Regeringen bedömer vidare att förslaget inte kan anses få allvarliga konsekvenser eftersom åtgärden är temporär.

Riksdagen tillkännagav den 7 april 2022 för regeringen att den snarast bör återkomma med förslag som innebär att energiskatten på bensin och diesel sänks till EU:s miniminivå under fem månader (bet. 2021/22:FiU47 punkt 2, rskr. 2021/22:226). Regeringens förslag i denna proposition innebär att energiskatten på diesel sänks till EU:s minimiskattenivå och att energiskatten på bensin sänks lika mycket. Regeringen menar att skatten för de olika bränsleslagen bör sänkas i lika stor utsträckning. Därför har regeringen inte för avsikt att med anledning av tillkännagivandet lämna några ytterligare förslag. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Förslaget medför ändringar i 2 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som regeringen anför i propositionen bör anta regeringens lagförslag om att tillfälligt sänka energiskatten på bensin och diesel och därmed också godkänna den ändrade beräkningen av statens inkomster för 2022. Riksdagen bör också godkänna den föreslagna användningen av anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg samt bemyndiga regeringen att under 2022 få skänka överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19 som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som inte kan avräknas bistånd.

Som regeringen anför har utskottet tillkännagett för regeringen att den snarast bör återkomma med förslag som innebär att energiskatten på bensin och diesel sänks till EU:s miniminivå under fem månader (bet. 2021/22:FiU47 punkt 2, rskr. 2021/22:226). Regeringens förslag i propositionen innebär att energiskatten på diesel sänks till EU:s miniminivå och energiskatten på bensin sänks lika mycket. I likhet med regeringen anser utskottet därmed att tillkännagivandet i punkt 2 i betänkande 2021/22:FiU47 är slutbehandlat. De tre övriga tillkännagivandena i det nämnda betänkandet (bet. 2021/22:FiU47 punkterna 3–5) behandlas inte i detta sammanhang.

Åtgärder för att stärka svensk matberedskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör stärka den svenska matberedskapen genom ett flertal åtgärder och tillkännager det för regeringen.

Jämför reservation 2 (S) och särskilt yttrande 3 (V) och 4 (MP).

Aviserade förslag från regeringen

I ett pressmeddelande från regeringen den 25 april 2022 anfördes att kostnaderna för insatsvaror inom jordbruket har ökat kraftigt med anledning av Rysslands oprovocerade, olagliga och oförsvarliga invasion av Ukraina. Regeringen föreslår därför ett krispaket på drygt 2 miljarder kronor till jordbruket och ett stöd på 40 miljoner kronor till yrkesfisket.

Regeringen avser att öka det i vårändringsbudgeten föreslagna stödet till animalie- och växthussektorn med ytterligare knappt 1,6 miljarder kronor under 2022. Regeringen ser att kostnadsläget har stor påverkan inom hela animaliesektorn och avser därför utöka stödet även till mjölk- och

nötköttproduktion samt till får- och getproduktion. Regeringen avser även att öka det nationella stödet till jordbruket i norra Sverige med 50 miljoner kronor för 2022 samt föreslår ett stöd till yrkesfisket på 40 miljoner kronor under 2022.

Vidare aviserar regeringen att skatten på diesel för jord-, skogs- och vattenbruk ska sänkas retroaktivt från den 1 januari 2022. Med den ytterligare skattenedsättningen för jordbruksdiesel som har föreslagits i regeringens vårandringsbudget för 2022 innebär det enligt regeringen att företag i de berörda sektorerna kommer att få en förstärkt återbetalning av skatten på sin dieselanvändning under perioden 1 januari 2022 t.o.m. 30 juni 2023.

Med dessa förslag och de åtgärder som tidigare har aviserats har enligt regeringen nu sammanlagt åtgärder presenterats för ca 3,1 miljarder kronor för att stötta det svenska lantbruket och fiskerinäringen.

Regeringen avser att återkomma i närtid med den exakta utformningen. Delar av det föreslagna stödet kräver enligt regeringen godkännande från EU-kommissionen.

Utskottets ställningstagande

Rysslands invasion av Ukraina är inne på sin andra månad och det finns inga tecken på en lösning i närtid. För att Sverige ska kunna ge ett uthålligt stöd till Ukraina samtidigt som vi stärker vår egen beredskap måste vi säkra vår ekonomiska motståndskraft. Kriget har lett till utbudsstörningar som eskalerat kostnadskrisen i svensk livsmedelsproduktion. Vi riskerar nu en minskning eller avveckling av produktion i svenskt jordbruk som slår hårt mot hushållens ekonomi och äventyrar vår matberedskap på kort och längre sikt.

Redan före krigsutbrottet var svenska livsmedelsproducenter hårt pressade av kostnadsökningar. Störningar i de globala handelsflödena till följd av pandemin i kombination med en rad andra utbudshöjningar ledde till kraftigt ökade kostnader på bl.a. insatsvaror och förpackningsmaterial. Samtidigt slog svenska energi- och drivmedelspriser nya rekord, pådrivna av bl.a. globala utbudspåslag i kombination med höga skatter. Redan i början av året ställde sig därför en majoritet i Sveriges riksdag bakom en nödmiljard till svenskt jordbruk som regeringen därefter lämnat i vårandringsbudgeten för 2022.

Invasionen av Ukraina har lett till ytterligare prishöjningar på flera olika områden. Ryssland och Ukraina är medelstora ekonomier totalt sett, men står för betydande delar av handeln med bl.a. mineralgödsel, vete och annan spannmål. Dessutom har priset på olja och gas skjutit i höjden och väntas stiga ytterligare om sanktionerna mot Ryssland förhoppningsvis skärps. Även detta påverkar priset på jordbrukets insatsvaror, bl.a. mineralgödsel. Svenska hushåll har redan börjat märka av prishöjningarna i mataffären, något som kommer att förvärras om svenska jordbrukare tvingas minska eller avveckla produktion.

En omfattande kris i jordbruket skulle även slå mot Sveriges matberedskap. Livsmedelsförsörjningen i Sverige är inte hotad i dagsläget, men om

säkerhetskrisen i vårt närområde förvärras är det viktigt att vi är förberedda. Sveriges självförsörjningsförmåga är låg och vår matberedskap varierar även kraftigt inom landet – 90 procent av våra livsmedel produceras i Götaland och Svealand. Regeringens livsmedelsstrategi till 2030 har som mål att öka Sveriges livsmedelsproduktion. Nu riskerar vi en utveckling i motsatt riktning och som riskerar att bli långvarig.

EU-kommissionen varnade redan vid krigsutbrottet för kraftigt negativ påverkan för Europas jordbrukare. I mitten av mars möjliggjorde man bl.a. tillfälliga undantag från regler för odling, förskottsutbetalningar och utökade möjligheter till statsstöd för att stötta jordbruket. Dessutom har kommissionen föreslagit att man ska mobilisera EU:s krisreserv. Sverige föreslås få ca 9 miljoner euro av EU-medel från krisreserven att dela ut till krisdrabbade jordbrukare och tillåts lägga till ytterligare 18 miljoner euro i nationella stöd.

Mot bakgrund av det rådande läget krävs kraftfullare åtgärder för att trygga svensk matproduktion, dämpa kostnadskrisen samt mildra effekterna av prishöjningar för svenska hushåll. Sverige bör ta till vara de möjligheter som EU erbjuder genom sitt tillfälliga krisverktyg.

Ytterligare statsstöd bör därför snarast betalas ut till svensk animalieproduktion. Höjda priser på energi, drivmedel, mineralgödsel och inte minst djurfoder har gjort denna gren av svenskt jordbruk särskilt utsatt för kostnadsökningarna och regeringen har redan aviserat stöd till gris- och fjäderfäsektorn på 260 miljoner kronor i enlighet med förordning (EU) 1408/2013 om stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn. Givet den senaste tidens utveckling bör Jordbruksverket, eller någon annan relevant myndighet som så snabbt som möjligt kan förmedla krisstödet, få i uppdrag att skyndsamt utöka detta stöd med totalt upp till 3 miljarder kronor. Stödet ska även omfatta mjölk-, nötkötts-, får- och lammföretag liksom lantbruksföretag som använder sig av enbart förnybara drivmedel och som därför inte kan dra fördel av en ökad återbetalning av jordbrukets dieselskatt.

En annan grupp som är särskilt hårt drabbad är företag som är beroende av långa transporter, framför allt i norra Sverige. Här har regeringen möjlighet att agera genom det s.k. Norrlandsstödet.

Inom ramen för de utökade möjligheterna till statsstöd bör regeringen också se till att stödja drabbade växtodlings- och trädgårdsföretag. Dessa utgör en viktig stomme i svensk matberedskap. Ryssland och Ukraina står för en stor del av världens produktion och export av vete och annan spannmål. Att säkra produktionen i Sverige är därför av stort allmänintresse.

Slutligen finns en tydlig risk för många producenter att vårbruket inte genomförs till följd av de accelererande drivmedelspriserna under våren. Av detta skäl, och för att snabbt lätta på kostnadstrycket för hela jordbrukssektorn, behöver den dieselskatteåterbetalning som regeringen aviserat utökas så mycket som EU:s regelverk tillåter för perioden den 1 januari 2022 t.o.m. den 30 juni 2023. Nedsättningen av dieselskatten bör införas den 1 juli 2022.

EU-lagstiftningen som reglerar statsstöd till jordbruket omfattar ett särskilt gruppundantag som kan nyttjas för att betala ut krisstöd till jordbrukare som

drabbas av naturkatastrofer. Gruppundantaget nyttjades för att betala ut stöd till svenskt jordbruk efter torkan 2018. Regeringen bör pröva möjligheten till gruppundantag om existerande undantag från statsstödsreglerna och krisverktyg visar sig vara otillräckliga.

Utskottet föreslår därför att regeringen gör följande:

- Kraftigt utökar det befintliga krisstödet till gris- och fjäderfäsektorn samt inför ytterligare krisstöd till mjölk-, nötkötts-, får- och lammföretag inom ramen för befintliga regler så att sammanlagt minst 1,5 miljarder kronor tillförs animaliesektorn. Inom ramen för detta belopp bör även ingå lantbruksföretag som bedriver sitt företag med helt förnybara biodrivmedel och därmed inte omfattas av någon återbetalning av dieselskatt.
- På EU-nivå aktivt driver att gruppundantag från statsstödsreglerna införs för animaliesektorn till följd av situationen efter Rysslands invasion av Ukraina. Inom ramen för ett sådant gruppundantag bör krisstöd på upp till ytterligare 1,5 miljarder kronor till animalieproducenterna tillföras, med ett sammanlagt krisstöd på upp till 3 miljarder kronor.
- Ger jordbrukare möjlighet att utnyttja all sin mark så effektivt som möjligt utan att det påverkar deras förgröningsstöd genom att lätta på växtföljdskrav och kräva fler undantag från EU-regler på detta område.
- Utnyttjar den möjlighet som finns att upp till 1 miljard kronor bevilja tillfälliga undantag från EU:s statsstödsregler för att stödja svenska veteodlare, samt övriga växtodlings- och trädgårdsföretag, för att värna svensk matberedskap och då beakta att krisstöd till animalieproduktionen har prioritet.
- Maximerar den förstärkning av återbetalningen av dieselskatt för jord- och skogsbruk som regeringen redan har föreslagit för perioden den 1 juli 2022 t.o.m. den 30 juni 2023, dvs. att den utökas till det högsta belopp som är förenligt med EU-rätten.
- Gör den maximala återbetalningen av dieselskatten retroaktiv, dvs. låter den börja gälla redan fr.o.m. den 1 januari 2022 – och inte som regeringen föreslår fr.o.m. den 1 juli 2022 – samt att detta träder i kraft i samband med den första utbetalningen den 1 juli i år.
- Tillfälligt utökar det nationella stödet till jordbruket, även kallat Norrlandsstödet, maximalt under 2022. Syftet med stödet som uppgår till drygt 410 miljoner per år är att upprätthålla produktionsnivåerna i jordbruket i norra Sverige.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Ökat stöd till civilsamhället

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om ytterligare stöd till civilsamhället för stöd till nyanlända ukrainare och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 3 (S).

Utskottets ställningstagande

Migrationsverket har framhållit att det är ett fullt tänkbart scenario att över 200 000 ukrainare kan söka sig till Sverige före halvårsskiftet. Regeringens nuvarande beredskap för att hantera situationen tycks inte fullt ut återspegla den mottagandeutredning som gjordes efter flyktingkrisen 2015.

För att de som flyr från kriget i Ukraina ska få ett så bra mottagande i Sverige som möjligt är det avgörande att omedelbart vidta politiska åtgärder som både förbereder och förbättrar viktiga samhällsfunktioner. Utskottet ser tydliga behov av reformer som förbättrar mottagandet inom skolan, inom vården och på arbetsmarknaden.

I nuläget går det inte att veta hur många flyktingar från Ukraina som kommer att söka en fristad i Sverige. De antaganden som görs förändras från dag till dag till följd av den oförutsägbara händelseutvecklingen. Det går inte att veta hur många som kommer och hur många av dem som kommer att vara i behov av t.ex. utbildning, olika former av vård och bostad.

Mottagandet behöver hanteras gemensamt i hela EU och i hela Sverige. Varje kommun ska ta emot flyktingar. Det ska inte vara varken överfyllda lägenheter i utsatta områden eller tältläger. De åtgärder som hittills har presenterats av regeringen är inte tillräckliga.

Flyktingkrisen 2015 visade än en gång betydelsen av de insatser som civilsamhället kan uppstå i krissituationer. Det arbete som görs av civilsamhällets organisationer inklusive kyrkor och trossamfund är ideellt men knappast gratis.

För att stärka kraften i frivilliginsatserna behöver det offentliga hjälpa dem som hjälper. Regeringen har hittills anvisat 30 miljoner kronor till civilsamhällets arbete med flyktingmottagande i Sverige. Detta är otillräckligt för att skapa förutsägbara villkor. Dessutom är det inte tydligt om detta är medel som avsätts utöver redan utlovat stöd för hanteringen av coronapandemin. Utskottet vill därför att ytterligare medel tillförs civilsamhället för att skapa förutsättningar för uthålliga krisinsatser från de aktörer som verkar inom denna sektor. Regeringen bör i samråd med civilsamhället säkerställa att tillräckliga medel tillförs.

Ett särskilt fokus behövs för att barn som flytt kriget ska få trygghet och normalitet i sin nya vardag. Här har civilsamhället en unik funktion med hela sin bredd av aktiviteter där barn och unga erbjuds möjligheter till

fritidsaktiviteter och gemenskap, inom allt från idrott och friluftsliv till musik och spel och mycket annat därtill. Riksidrottsförbundet har exempelvis efterfrågat resurser för ledare och material, då de bedömer att 750 föreningar då skulle kunna aktivera och integrera ukrainska barn och ungdomar som kommer till Sverige. Därför ska dessa ytterligare satsningar ha en särskild inriktning på barn och unga.

Utskottet föreslår därmed att regeringen skyndsamt agerar för att öka medelsramen för civilsamhällets insatser till stöd till nyanlända ukrainare. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Reservationer

1. Extra ändringsbudget för 2022, punkt 1 (MP)

av Janine Alm Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Ändringar i statens budget för 2022

Riksdagen

a) =utskottet,

b) =utskottet,

c) avslår regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2022.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:221 punkterna 3 och 4 samt avslår proposition 2021/22:221 punkt 5.

Lagstiftning som ligger till grund för ändringar i statens budget

Riksdagen avslår proposition 2021/22:221 punkterna 1 och 2.

Ställningstagande

Den grundläggande principen bakom en skatt på fossila drivmedel – att förorenaren ska betala – genomsyrar all svensk miljölagstiftning. Att sänka skatten på fossila drivmedel är raka motsatsen till denna princip. Att prissätta utsläpp är dessutom det överlägset mest effektiva sättet att minska utsläppen. Den föreslagna prissänkningen om 1 krona och 5 öre per liter innebär därför att Sveriges utsläpp kommer att öka. Som krisstöd betraktat har åtgärden låg precision då endast en liten andel av dem som gynnas av en bränslekattesänkning har ett behov som står i proportion till sänkningen. Därför hade ett mer precist krisstöd varit att föredra. Om Sverige ska hedra de utsläppsmål som antagits av riksdagen är sänkt pris på utsläpp inte rätt väg att gå. Mot denna bakgrund anser jag att riksdagen bör avslå det som föreslås om sänkt energiskatt på bensin och diesel i propositionen.

Miljöpartiet anser att det är angeläget att stötta svenska hushåll när inflationen stiger och många upplever en ekonomiskt mer pressad situation. De åtgärder vi tidigare anfört i förslag till utskottsinitiativ anser vi bättre bemöter den situation som nu uppstått hos hushållen, t.ex. genom riktade stöd till landsbygden, pensionärer och studenter, sänkt matmoms och stöd till omställning för fossilfria transporter. Det är vår övertygelse att krisstöd kan kombineras med att fortsätta att värna de svenska klimatmålen.

Däremot ser vi mycket positivt på förslaget att kunna skänka de vaccindoser som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som annars riskerar att kasseras.

2. Åtgärder för att stärka svensk matberedskap, punkt 2 (S)

av Gunilla Carlsson (S), Ingela Nylund Watz (S), Eva Lindh (S), Dag Larsson (S) och Mubarik Mohamed Abdirahman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår utskottets förslag.

Ställningstagande

Det krävs särskilda skäl för att regeringen ska få lägga fram en extra ändringsbudget till riksdagen.

Rysslands invasion av Ukraina påverkar det svenska samhället på bred front. Det svenska jordbruket har drabbats hårt av ökade kostnader för flera insatsvaror. Att säkra svensk livsmedelsproduktion är viktigt inte minst för svensk livsmedelsberedskap i händelse av kris.

I det här läget är det viktigt att det svenska jordbruket får stöd för att klara krisen och att vi därigenom också säkrar svensk livsmedelsförsörjning på längre sikt. Därför har regeringen under den här krisen, precis som under tidigare kriser såsom torkan, vidtagit åtgärder. Genom att stötta jordbruket stärker vi Sverige.

Men för att säkra en uthållig livsmedelsproduktion i Sverige och EU krävs en gemensam jordbrukspolitik som är stabil och inte undergräver konkurrensen på marknaden. Det vore olyckligt med en situation där EU:s medlemsländer i allt högre grad begär undantag från och frångår de EU-regler vi gemensamt kommit överens om. Vi är därför kritiska till utskottsmajoritetens förslag att utan en djupare analys driva på för undantag från EU:s statsstödsregler på en rad områden. Ett sådant vägval kan få negativa konsekvenser som grundligt måste analyseras.

De åtgärder som regeringen presenterat ger lantbruket ett viktigt och betydelsefullt stöd genom att kompensera för ökade kostnader. Men Rysslands invasion av Ukraina påverkar hela det svenska samhället, och ingen ansvarsfull regering kommer att kunna kompensera alla för allt. Sveriges starka ekonomi har gjort oss väl rustade för oroliga tider. Också i tider av kris behöver olika angelägna ändamål vägas mot varandra i relation till det budgetutrymme som finns. Vikten av god beredning behöver också vägas mot behovet att få insatser på plats snabbt.

3. Ökat stöd till civilsamhället, punkt 3 (S)

av Gunilla Carlsson (S), Ingela Nylund Watz (S), Eva Lindh (S), Dag Larsson (S) och Mubarik Mohamed Abdirahman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår utskottets förslag.

Ställningstagande

Det krävs särskilda skäl för att regeringen ska få lägga fram en extra ändringsbudget till riksdagen.

Rysslands invasion av Ukraina har drabbat det ukrainska folket hårt. Många, framför allt kvinnor och barn, har flytt landet. Det är det offentligas ansvar att sörja för ett ordnat flyktingmottagande. Regeringen har därför presenterat en plan för ett ordnat flyktingmottagande i hela landet. Det civila samhället och trossamfunden spelar dock en viktig roll för ett bra mottagande och för att integrationen ska fungera väl. För att stötta dessa insatser har regeringen lagt ett förslag i vårändringsbudgeten för 2022 om 100 miljoner kronor till civilsamhällets organisationer för insatser för skyddsbehövande från kriget i Ukraina.

Regeringen följer utvecklingen noga och är beredd att vidta ytterligare åtgärder. Att redan nu slå fast att det finns särskilda skäl för en extra ändringsbudget för att tillskjuta mer resurser till civilsamhället framstår som prematurlt utifrån att regeringen precis har lagt fram ett förslag till riksdagen om ett betydande tillskott.

Särskilda yttranden

1. Extra ändringsbudget för 2022, punkt 1 (SD)

Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD) och Charlotte Quensel (SD) anför:

De senaste två åren, med coronapandemin och Rysslands invasion av Ukraina, har påverkat hela det svenska samhället. Ett område som redan före invasionen var hårt prövat är bränslepriserna vid pump. Sverigedemokraterna har länge drivit frågan om lägre priser, och det är därför bra att regeringen hörsammat detta med en tillfällig sänkning av skatt på bensin och diesel. Därför ställer vi oss bakom regeringens förslag till extra ändringsbudget.

Regeringens förslag är tillfälligt och räcker inte för att lindra trycket som uppstår vid dagens extremt höga bränslepriser. Flera partier i finansutskottet har försökt förmå regeringen att på allvar förhandla om ytterligare sänkta skatter på bränsle. Eftersom vi inte har sett någon öppning för denna möjlighet är det en framkomlig väg att titta på reduktionsplikten. Regeringen, samt flera andra partier, driver sedan ett antal år en politik som går ut på en gradvis ökande inblandning av biodrivmedel i bränslemixen, den s.k. reduktionsplikten. Detta kan närmast tjäna som typexempel på en politik som möjligen kan se bra ut på papperet och som tillfredsställer politiska mål, men som i verkligheten i bästa fall är ineffektiv och i värsta fall kontraproduktiv. Den är dessutom kostsam för konsumenter och skattebetalare.

Sverigedemokraterna har länge förespråkat en lägre reduktionsplikt, 5 procent för diesel och 2 procent för bensin. Detta banar väg för ett starkare miljöfokus med högre krav, där man kan fortsätta att använda inhemskt producerade biodrivmedel med hög miljöprestanda, medan miljömässigt sämre, importerade alternativ kan exkluderas från den svenska drivmedelsmarknaden.

En justering av reduktionsplikten är framkomlig eftersom EU inte reglerar inblandningen av biodrivmedel i den svenska bränslemixen. Det är en fråga som ensidigt avgörs på nationell nivå. Enligt det andra förnybardirektivet (RED II) finns förvisso en uttalad ambition att andelen ”förnybart” ska ligga på 14 procent 2030. Men här har Sverige med sin reduktionsplikt grovt skjutit över målet under ett antal år.

Det är svårt att exakt uppskatta effekten på drivmedelspriset vid pump av en reformerad reduktionsplikt, i synnerhet om man tar hänsyn till marknadseffekter. Men med tanke på den uppenbart fördyrande effekten av inblandning, som krävs i dag, skulle Sverigedemokraternas förslag kunna sänka priset med ytterligare upp till flera kronor per liter.

Vi anser att bränslepolitiken behöver förhålla sig till verkligheten och sluta arbeta mot såväl hushåll som företag. Kritiken att sänkta bränslepriser skulle ge upphov till ökade utsläpp håller helt enkelt inte. Priset vid pump är

fortfarande extremt högt och utgör ingen frestelse till att nöjesköra bilen. Vi vill se en sänkning av reduktionsplikten till 5 procent för diesel och 2 procent för bensin.

2. Extra ändringsbudget för 2022, punkt 1 (V)

Iлона Sztatmari Waldau (V) anför:

Motionsrätten på ändringsbudgetar är kraftigt beskuren. Oppositionspartierna får bara ändra i anslag som regeringen ändrar i, och i de fallen får man dessutom bara föreslå lägre anslag. Motsvarande gäller på inkomstsidan och där får man endast föreslå ändringar som ökar statens inkomster. Vänsterpartiet lägger därför främst vår kraft på att förbättra regeringens förslag i utskottshanteringen samt driva igenom egna förslag genom utskottsinitiativ.

Priserna på bensin och diesel har stigit kraftigt under en längre tid. Till följd av Rysslands invasion av Ukraina har de ökat ännu mer. För många människor innebär det en väldigt tuff ekonomisk situation. Familjer som är beroende av bilen får stora ekonomiska problem när priserna rusar. För många verksamheter blir kostnaderna höga och jobb riskerar att förloras. Vetskapen om att priserna kan vara ännu högre imorgon gör det än svårare.

Vänsterpartiet anser att beskattningen på drivmedel är ett viktigt styrmedel i klimatomställningen. Det är dock inte en rimlig hållning att priset på bensin och diesel så snabbt som möjligt ska vara så högt som möjligt. Istället behöver alltid en avvägning göras så att vi styr bort från fossilberoendet, samtidigt som kollektivtrafik och andra alternativa transporter hinner byggas ut, så att människor hinner ställa om och så att deras ekonomi inte drabbas allt för hårt av plötsliga prisstegringar.

Vänsterpartiet har därför föreslagit en tillfällig sänkning av skatten på bensin och diesel i form av ett pristak samt omfattande satsningar på kollektivtrafiken genom halverad taxa, förstärkt kapacitet och halverade banavgifter. I ett gemensamt utskottsinitiativ föreslog Vänsterpartiet och Moderaterna en kraftigare sänkning av energiskatten på bensin och diesel än regeringens förslag. Initiativet ledde till ett tillkännagivande från Finansutskottet som bl.a. sa att regeringen skulle återkomma med förslag som innebär att energiskatten på bensin och diesel sänks till EU:s miniminivå under fem månader, begära undantag från den EU-lagstiftning som krävs för att helt kunna ta bort energiskatten på bensin och diesel under tre månader och återkomma med förslag på hur nivåerna för inblandning av biodrivmedel, den s.k. reduktionsplikten, tillfälligt kan justeras för att sänka drivmedelspriserna under 2022. I propositionen föreslår regeringen att energiskatten på diesel sänks till EU:s minimiskattenivå och energiskatten på bensin sänks lika mycket. Vi kommer att följa regeringens agerande i dessa frågor.

Vänsterpartiet beklagar att en majoritet i utskottet avvisat ett annat initiativ som Vänsterpartiet lade fram tillsammans med Moderaterna, om satsningar på kollektivtrafiken, som, om de genomförts, hade underlättat vardagen för många människor och samtidigt bidragit till klimatomställningen. De

regionala kollektivtrafikmyndigheterna har gått med stora underskott i kölvattnet av pandemin och påverkas också i olika grad negativt av de höjda bränslepriserna. Riskerna för höjda priser och sämre service är betydande.

Vänsterpartiet står bakom regeringens förslag i propositionen om att möjliggöra att till andra stater, den globala vaccinupphandlingsmekanismen Covax eller andra internationella organisationer kunna skänka överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19.

3. Åtgärder för att stärka svensk matberedskap, punkt 2 (V)

Ilona Szatmari Waldau (V) anför:

Kostnaden för insatsvaror för lantbruket har ökat kraftigt de senaste månaderna, inte minst till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Vänsterpartiet delar utskottets uppfattning att ett utökat stöd till sektorn är nödvändigt. Sveriges självförsörjning av livsmedel bör värnas och på sikt öka genom utökat stöd samt styrmedel för hållbar produktion inom jordbruket. Läget är också akut för många verksamheter inom området. Jag har därför valt att inte reservera mig mot tillkännagivandet, trots att det finns delar av det som går i en annan riktning än vad Vänsterpartiet hade önskat. Det är viktigt att utformningen på stöd inte motverkar en djurhållning av hög kvalitet, och framförallt en grön omställning inom sektorn. Regeringen bör agera för detta inom ramen för riksdagens beslut. Vänsterpartiet är även öppet för att ytterligare stöd kan komma att behövas för att kompensera jordbruket för ökande kostnader.

4. Åtgärder för att stärka svensk matberedskap, punkt 2 (MP)

Janine Alm Ericson (MP) anför:

Miljöpartiet stöder initiativet om mer ekonomiska stöd till jordbruket. Däremot ställer vi oss inte bakom en nedsättning av dieselskatten för jord- och skogsbruket, så som anføres i betänkandet. Vi anser vidare att inriktningen på stödet som Moderaterna och Centerpartiet föreslår är bristfällig, delvis missriktad och saknar den miljöstyrning som krävs för att vi både ska kunna stötta jordbruket i det svåra kostnadsläget just nu samt upprätthålla omställningstrycket och fortsätta att arbeta mot att uppfylla klimatlagen och nå målen för biologisk mångfald.

Miljöpartiet föreslår ett stöd till lantbruket med inriktning mot djurhållnings- och vallstöd om totalt 1,5 miljarder kronor. Mjölks, gris, nötkött, matfågel och ägg ska inkluderas. För att också nå de mindre lantbrukarna inkluderas även jordbruk med mer än tre djurenheter. Djurstödet ska delas ut som två olika nivåer – en högre nivå för djur som betar, bökar eller pickar utomhus under betesperioden. En biopremie enligt utredningen Vägen mot ett fossiloberoende jordbruk (SOU 2021:67) ska inkluderas i denna stödnivå. Dessutom bör Norrlandsstödet utökas med 100 miljoner, och EU-medlen från krisreserven ska riktas mot ekologiska brukningsmetoder. Därutöver måste ett

jordbruksavdrag införs (SOU 2021:67), men med tydlig miljöstyrning. Regeringen bör redan nu ge Skatteverket i uppdrag att ta fram förslag till ny lagstiftning, för att korta ledtiderna i införandet av förslaget.

En central utgångspunkt för Sveriges och EU:s agerande måste vara att inte på några villkor släppa på ambitionerna för klimat, miljö och natur. Om vi inte klarar av att samtidigt agera för att stoppa den skenande klimatkrisen och den rekordsnabba utrotningstakten av världens djur, hotas mänskligheten och livet på jorden som vi känner det.

Den svenska regeringen bör omedelbart trycka på EU-kommissionen om att möjliggöra stöd till jordbruket som inte bidrar till Putins krigskassa och inte gör det billigare att släppa ut. Det är inte samhällsekonomiskt effektivt och det minskar omställningstrycket. Klimatlagen och målen för biologisk mångfald gäller samtidigt.

Den omställning av jordbruksproduktionen som FN:s klimatpanel IPCC, IPBES och FAO efterfrågat i årtal, och senast EU-kommissionen, behöver nu genomföras. Jordbruksproduktionen måste bli fossiloberoende, och ett knippe andra jordbruksmetoder behöver vinna mer mark – fossilfria, agroekologiska metoder, kretsloppsbaseade metoder, regenerativt jordbruk, ekologiskt jordbruk, m.m.

I årtal har den borgerliga oppositionen med Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna i spetsen motarbetat förslag för att stimulera en mer ekologisk och fossilfri omställning av jordbruket. Vi menar att jordbruket bör gå i rakt motsatt riktning. Målet bör vara att hälften av jordbruksmarken ska brukas med olika ekologiska och kretsloppsbaseade metoder till 2030. EU-kommissionen har nyligen välkomnat Sveriges ambition i sina kommentarer på Sveriges jordbrukspolitik, men noterat att finansieringen inte räcker till. Mer pengar till omställning av jordbruksproduktionen är ett centralt krav för Miljöpartiet som vi kommer att driva i varje förhandling.

Svenskt jordbruk är i världsklass när det gäller klimat och miljö, men kan bli ännu bättre. EU behöver ännu tydligare axla ledarrollen för jordbrukets omställning och utgöra ett exempel på att det är genomförbart att göra jordbruket fossiloberoende, för resten av världen att blicka mot. Den innovationskraft och teknikutveckling omställningen av alla samhällssektorer, inklusive jordbruket, bidrar till, gynnar våra industrier och samhällen.

5. Särskilt yttrande (KD)

Robert Halef (KD) anför:

Kristdemokraterna välkomnar och stöder förslagen i detta betänkande. Det är synnerligen angeläget att nu stödja det svenska lantbruket och matproduktionen som har mött en exceptionell kostnadschock som förstärkts av Rysslands invasion av Ukraina. De förändringar som utskottet föreslår för att stötta jordbruk och matproduktion måste därför skyndsamt komma på plats. Det är också välkommet att priset på drivmedel nu ytterligare kan sänkas vid

pump från den 1 maj 2022, utöver den sänkning som är en konsekvens av den budget som Kristdemokraterna och Moderaterna förhandlat fram med Sverigedemokraterna och som vann riksdagens bifall i höstas. Men mer behöver göras, och regeringen måste hörsamma utskottets begäran om att agera inom EU för att göra ytterligare tillfälliga lättnader möjliga och därtill minska reduktionsplikten för att ytterligare åstadkomma en prissänkning under innevarande år.

Civilsamhället, inklusive kyrkor och trossamfund, gör ovärderliga insatser i samband med kris. Det gäller inte minst nu i samband med kriget i Ukraina och den exceptionella flyktingsituationen. I nuläget tvingas många ideella organisationer använda sina nödkassor, eller ta resurser från ordinarie verksamhet, för att klara sina insatser i samband med flyktingmottagandet från Ukraina. Det framgår bl.a. i rapporten från Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhällets (NOD) för april. Det är särskilt problematiskt då många organisationer har haft det tufft under pandemin. Det som regeringen hittills föreslagit, inklusive i vårändringsbudgeten, räcker inte. Det är därför viktigt att utskottet nu, på initiativ av Kristdemokraterna och Liberalerna, tydligt kräver av regeringen att återkomma med förslag om ytterligare resurser som stärker civilsamhällets möjligheter att uthålligt och långsiktigt stötta ukrainska flyktingar i Sverige, samtidigt som man kan bedriva sin ordinarie verksamhet.

Det är också synnerligen välkommet att vaccindoser kan tillgängliggöras för behövande i världen, så att den ojämlika vaccintillgången kan avhjälpas något.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:221 Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:247) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 2.1 och 4).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 2.2 och 4).
3. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (avsnitt 6.2).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 besluta att till andra stater, den globala vaccinupphandlingsmekanismen Covax eller andra internationella organisationer skänka överskott av vaccindoser mot sjukdomen covid-19, som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som inte kan avräknas som bistånd (avsnitt 6.2).
5. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2022 (avsnitt 6.1 tabell 6.1).

BILAGA 2

Regeringens förslag till ändrad inkomstberäkning för 2022

Tabell Ändrad beräkning av inkomster för 2022

Tusental kronor

Inkomsttitel	Godkänd beräkning	Ny beräkning	Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
1432 Energiskatt bensin	10 928 581	9 728 581	-1 200 000
1433 Energiskatt oljeprodukter	13 482 526	10 782 526	-2 700 000

BILAGA 3

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:247) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi i stället för lydelsen enligt lagen (2022:247) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2022:247

2 kap.

1 §

Energiskatt och koldioxidskatt ska, om inte annat följer av andra stycket eller 1 b §, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1. 2710 11 41, 2710 11 45 eller 2710 11 49	Bensin som uppfyller krav för			
	a) miljöklass 1 – motorbensin	3 kr 78 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	6 kr 42 öre per liter
	– alkylatbensin	1 kr 71 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	4 kr 35 öre per liter
	b) miljöklass 2	3 kr 82 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	6 kr 46 öre per liter
2. 2710 11 31, 2710 11 51 eller 2710 11 59	Annan bensin än som avses under 1 eller 7	4 kr 72 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	7 kr 36 öre per liter
3. 2710 19 21, 2710 19 25, 2710 19 41– 2710 19 49 eller 2710 19 61– 2710 19 69	Eldningsolja, dieselbrännolja, fotogen, m.m. som			
	a) har försetts med märk- och färgämnen eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C,	921 kr per m ³	3 490 kr per m ³	4 411 kr per m ³

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp			
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt	
	b) inte har försetts med märk- och färgämnen och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig miljöklass 1	2 111 kr per m ³	2 292 kr per m ³	4 403 kr per m ³	
	miljöklass 2	2 434 kr per m ³	2 292 kr per m ³	4 726 kr per m ³	
	miljöklass 3 eller inte tillhör någon miljöklass	2 601 kr per m ³	2 292 kr per m ³	4 893 kr per m ³	
4.	2711 12 11– 2711 19 00	Gasol m.m. som används för			
	a) drift av motordrivet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	
	b) annat ändamål än som avses under a	1 184 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	4 856 kr per 1 000 kg	
5.	2711 11 00, 2711 21 00	Naturgas som används för			
	a) drift av motordrivet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	
	b) annat ändamål än som avses under a	1 018 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	3 631 kr per 1 000 m ³	
6.	2701, 2702 eller 2704	Kol och koks	701 kr per 1 000 kg	3 037 kr per 1 000 kg	3 738 kr per 1 000 kg
7.	2710 11 31	Flygbensin med en blyhalt om högst 0,005 gram per liter	3 kr 82 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	6 kr 46 öre per liter

I fall som avses i 4 kap. 1 § 7 och 8 samt 12 § 4 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 a och b och 12 § 5 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar

1. skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats utan skatt,

2. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats med skatt,

3. skatten som gäller för annat bränsle enligt första stycket, om sådant bränsle i annat fall än som avses i 1 har förvärvats utan skatt,

4. skatten som gäller för det bränsle enligt första stycket som det använda bränslet anses likvärdigt med enligt 3 eller 4 §, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats utan skatt, och

5. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats med skatt som motsvarar skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 c tillämpas tredje stycket 1–3 avseende flygfotogen (KN-nr 2710 19 21).

Föreslagen lydelse

1 §

Energiskatt och koldioxidskatt ska, om inte annat följer av andra stycket eller 1 b §, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

	KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
			Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1.	2710 11 41, 2710 11 45 eller 2710 11 49	Bensin som uppfyller krav för a) miljöklass 1 – motorbensin – alkylatbensin b) miljöklass 2	2 kr 73 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	5 kr 37 öre per liter
			1 kr 01 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	3 kr 65 öre per liter
			2 kr 77 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	5 kr 41 öre per liter
2.	2710 11 31, 2710 11 51 eller 2710 11 59	Annan bensin än som avses under 1 eller 7	3 kr 67 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	6 kr 31 öre per liter
3.	2710 19 21, 2710 19 25, 2710 19 41– 2710 19 49 eller 2710 19 61– 2710 19 69	Eldningsolja, dieselbrännolja, fotogen, m.m. som a) har försetts med märk- och färgämnen eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C,	921 kr per m ³	3 490 kr per m ³	4 411 kr per m ³

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp			
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt	
	b) inte har försetts med märk- och färgämnen och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig miljöklass 1	1 061 kr per m ³	2 292 kr per m ³	3 353 kr per m ³	
	miljöklass 2	1 384 kr per m ³	2 292 kr per m ³	3 676 kr per m ³	
	miljöklass 3 eller inte tillhör någon miljöklass	1 551 kr per m ³	2 292 kr per m ³	3 843 kr per m ³	
4.	2711 12 11– 2711 19 00	Gasol m.m. som används för			
	a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	
	b) annat ändamål än som avses under a	1 184 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	4 856 kr per 1 000 kg	
5.	2711 11 00, 2711 21 00	Naturgas som används för			
	a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	
	b) annat ändamål än som avses under a	1 018 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	3 631 kr per 1 000 m ³	
6.	2701, 2702 eller 2704	Kol och koks	701 kr per 1 000 kg	3 037 kr per 1 000 kg	3 738 kr per 1 000 kg
7.	2710 11 31	Flygbensin med en blyhalt om högst 0,005 gram per liter	2 kr 77 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	5 kr 41 öre per liter

I fall som avses i 4 kap. 1 § 7 och 8 samt 12 § 4 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 a och b och 12 § 5 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar

1. skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats utan skatt,

2. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats med skatt,

3. skatten som gäller för annat bränsle enligt första stycket, om sådant bränsle i annat fall än som avses i 1 har förvärvats utan skatt,

4. skatten som gäller för det bränsle enligt första stycket som det använda bränslet anses likvärdigt med enligt 3 eller 4 §, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats utan skatt, och

5. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats med skatt som motsvarar skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 c tillämpas tredje stycket 1–3 avseende flygfotogen (KN-nr 2710 19 21).

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.1

2 kap.

1 §

Energiskatt och koldioxidskatt ska, om inte annat följer av andra stycket eller 1 b §, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

	KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
			Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1.	2710 11 41, 2710 11 45 eller 2710 11 49	Bensin som uppfyller krav för			
		a) miljöklass 1 – motorbensin	2 kr 73 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	5 kr 37 öre per liter
		– alkylatbensin	1 kr 01 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	3 kr 65 öre per liter
		b) miljöklass 2	2 kr 77 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	5 kr 41 öre per liter
2.	2710 11 31, 2710 11 51 eller 2710 11 59	Annan bensin än som avses under 1 eller 7	3 kr 67 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	6 kr 31 öre per liter
3.	2710 19 21, 2710 19 25, 2710 19 41– 2710 19 49 eller 2710 19 61– 2710 19 69	Eldningsolja, dieselbrännolja, fotogen, m.m. som			
		a) har försetts med märk- och färgämnen eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C,	921 kr per m ³	3 490 kr per m ³	4 411 kr per m ³
		b) inte har försetts med märk- och färgämnen och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig			

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp			
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt	
	miljöklass 1	1 061 kr per m ³	2 292 kr per m ³	3 353 kr per m ³	
	miljöklass 2	1 384 kr per m ³	2 292 kr per m ³	3 676 kr per m ³	
	miljöklass 3 eller inte tillhör någon miljöklass	1 551 kr per m ³	2 292 kr per m ³	3 843 kr per m ³	
4.	2711 12 11– 2711 19 00	Gasol m.m. som används för			
	a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	
	b) annat ändamål än som avses under a	1 184 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	4 856 kr per 1 000 kg	
5.	2711 11 00, 2711 21 00	Naturgas som används för			
	a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	
	b) annat ändamål än som avses under a	1 018 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	3 631 kr per 1 000 m ³	
6.	2701, 2702 eller 2704	Kol och koks	701 kr per 1 000 kg	3 037 kr per 1 000 kg	3 738 kr per 1 000 kg
7.	2710 11 31	Flygbensin med en blyhalt om högst 0,005 gram per liter	2 kr 77 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	5 kr 41 öre per liter

I fall som avses i 4 kap. 1 § 7 och 8 samt 12 § 4 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 a och b och 12 § 5 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar

1. skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats utan skatt,

2. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats med skatt,

3. skatten som gäller för annat bränsle enligt första stycket, om sådant bränsle i annat fall än som avses i 1 har förvärvats utan skatt,

4. skatten som gäller för det bränsle enligt första stycket som det använda bränslet anses likvärdigt med enligt 3 eller 4 §, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats utan skatt, och

5. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats med skatt som motsvarar skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 c tillämpas tredje stycket 1–3 avseende flygfotogen (KN-nr 2710 19 21).

Föreslagen lydelse

1 §

Energiskatt och koldioxidskatt ska, om inte annat följer av andra stycket eller 1 b §, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

	KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
			Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1.	2710 11 41, 2710 11 45 eller 2710 11 49	Bensin som uppfyller krav för			
		a) miljöklass 1			
		– motorbensin	3 kr 78 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	6 kr 42 öre per liter
		– alkylatbensin	1 kr 71 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	4 kr 35 öre per liter
		b) miljöklass 2	3 kr 82 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	6 kr 46 öre per liter
2.	2710 11 31, 2710 11 51 eller 2710 11 59	Annan bensin än som avses under 1 eller 7	4 kr 72 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	7 kr 36 öre per liter
3.	2710 19 21, 2710 19 25, 2710 19 41– 2710 19 49 eller 2710 19 61– 2710 19 69	Eldningsolja, dieselbrännolja, fotogen, m.m. som			
		a) har försetts med märk- och färgämnen eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C,	921 kr per m ³	3 490 kr per m ³	4 411 kr per m ³
		b) inte har försetts med märk- och färgämnen och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig miljöklass 1	2 111 kr per m ³	2 292 kr per m ³	4 403 kr per m ³

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp			
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt	
	miljöklass 2	2 434 kr per m ³	2 292 kr per m ³	4 726 kr per m ³	
	miljöklass 3 eller inte tillhör någon miljöklass	2 601 kr per m ³	2 292 kr per m ³	4 893 kr per m ³	
4.	2711 12 11– 2711 19 00	Gasol m.m. som används för			
	a) drift av motordrivet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	
	b) annat ändamål än som avses under a	1 184 kr per 1 000 kg	3 672 kr per 1 000 kg	4 856 kr per 1 000 kg	
5.	2711 11 00, 2711 21 00	Naturgas som används för			
	a) drift av motordrivet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	
	b) annat ändamål än som avses under a	1 018 kr per 1 000 m ³	2 613 kr per 1 000 m ³	3 631 kr per 1 000 m ³	
6.	2701, 2702 eller 2704	Kol och koks	701 kr per 1 000 kg	3 037 kr per 1 000 kg	3 738 kr per 1 000 kg
7.	2710 11 31	Flygbensin med en blyhalt om högst 0,005 gram per liter	3 kr 82 öre per liter	2 kr 64 öre per liter	6 kr 46 öre per liter

I fall som avses i 4 kap. 1 § 7 och 8 samt 12 § 4 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 a och b och 12 § 5 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar

1. skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats utan skatt,

2. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats med skatt,

3. skatten som gäller för annat bränsle enligt första stycket, om sådant bränsle i annat fall än som avses i 1 har förvärvats utan skatt,

4. skatten som gäller för det bränsle enligt första stycket som det använda bränslet anses likvärdigt med enligt 3 eller 4 §, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats utan skatt, och

5. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt 3

eller 4 § har förvärvats med skatt som motsvarar skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 c tillämpas tredje stycket 1–3 avseende flygfotogen (KN-nr 2710 19 21).

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.